

2013 M. VEIKLOS ATASKAITA

Viešoji įstaiga Ateities visuomenės institutas
Buveinės adresas A. Vienuolio g. 8-409, Vilnius
Įstaigos kodas 302807593

Turinys

I. Veiklos tikslai, pobūdis ir veiklos rezultatai per 2013 m	3
Atlikti tyrimai ir studijos	5
Parengti projektai ir paraiškos	6
Organizuoti renginiai ir mokymai	8
II. Instituto gautos lėšos ir jų šaltiniai per finansinius metus ir šių lėšų panaudojimas pagal išlaidų rūšis	9
III. Instituto darbuotojų skaičius finansinių metų pradžioje ir pabaigoje	9

I. Veiklos tikslai, pobūdis ir veiklos rezultatai per 2013 m.

1. Viešosios įstaigos Ateities visuomenės institutas (toliau Institutas) strateginis **tikslas** – siekti visuomenės gerovės, vadovaujantis darnaus ir tvaraus vystymo principais.
2. Instituto **misija** – analizuoti ir numatyti visuomenės gerovę skatinančius veiksmus. Dalyvauti politikos formavimo ir formulavimo procesuose, prisidedant prie turinio formavimo, įtraukiant pilietiškai aktyvią visuomenės dalį – jaunimą, mokslininkus, verslininkus, menininkus, nevyriausybinės organizacijas, taip pat vykdyti politinio turinio įgyvendinimo priežiūrą ir monitoringą, teikti ekspertines išvadas, konsultacijas turinio tobulinimui visų lygių vyriausybėms ir nevyriausybėms, privačioms institucijoms ir įmonėms.
3. Instituto **veiklos turinys** – vykdyti tarpdisciplininių: socialinių (socioekonominių, sociokultūrinių, sociopolitinių ir kitų), humanitarinių, technologinių, kitų mokslų ir meno sričių mokslinius ir taikomuosius tyrimus; naudoti taikomųjų, mokslinių tyrimų rezultatus ir atradimus visuomenės ateities gerovei, viešinant jų rezultatus, perkeltiant į pramonę ir verslą, konsultuojant valstybės, viešąsias, privačias institucijas ir įmones, aktyviai bendradarbiaujant su aukštosiomis mokyklomis.
4. Kitos instituto **veiklos kryptys**:
 - 4.1. pilietinės visuomenės švietimas ir politinio aktyvumo kultūros sklaida:
 - 4.1.1. diegti valstybės politikos kultūrą, grįstą pagarba pilietinei visuomenei, kurti standartus ir procedūras politinei atskaitomybei užtikrinti; stiprinti tautinį identitetą, pilietiškumą, atsakomybę ir bendradarbiavimą;
 - 4.1.2. gerinti demokratijos procesų kokybę, ugdyti nevyriausybinių sektorių, skatinti jo aktyvų dalyvavimą politikos procesuose;
 - 4.1.3. stiprinti verslo ir valdžios dialogą, ugdyti verslo pilietinę atsakomybę, skleisti aktyvaus verslo dalyvavimo politiniuose procesuose kultūrą;
 - 4.1.4. skatinti vaikų ir jaunimo vertybinių pažiūrų formavimąsi ugdant kūrybiškas, atviras, pilietiškąsias asmenybes;
 - 4.1.5. skatinti pozityvių žinių kultūrą, bendradarbiaujant su įvairiomis visuomenės informavimo priemonėmis.
 - 4.2. Visuomenės raidos tyrimai, studijos, įžvalgos, prognozės ir analizė:
 - 4.2.1. skatinti žinių kūrimą, sklaidą ir panaudojimą;
 - 4.2.2. skatinti kūrybiškumą, verslumą ir lyderystę;
 - 4.2.3. skatinti verslo, mokslo, menų atstovų ir valstybės institucijų bendradarbiavimą, vykdant mokslinius tyrimus ir eksperimentinės plėtros užsakomuosius darbus;
 - 4.2.4. skatinti tarptautinį bendradarbiavimą mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros srityje, taip pat plėtoti socialinius, kultūrinius ir politinius tyrimus, rengti mokslinius straipsnius, paremtus aukščiau nurodytais tyrimais;
 - 4.2.5. skatinti privataus ir viešojo sektorių bendradarbiavimą sociopolitiniame, socioekonominiame, sociokultūriniame kontekste.
 - 4.3. Diskusijų ir forumų, mokslo simpoziumų, konferencijų inicijavimas ir organizavimas Lietuvos visuomenės ateities perspektyvų, valstybės strateginių prioritetų, jų įgyvendinimo pasekmių visuomenės gerovės atžvilgiu aptarimams:
 - 4.3.1. aktualizuoti visuomenei svarbias meno, švietimo, mokslo, verslo problemas;

- 4.3.2. skatinti sveikatos, gamtinės ir kultūrinės aplinkos tausojimą;
- 4.3.3. skatinti verslumą, naujų įmonių mokslo ir meno srityse kūrimąsi ir plėtrą.
- 4.4. Politikos formavimo, formulavimo, biudžetavimo, įgyvendinimo priežiūros stebėseną ir rezultatų vertinimas:
 - 4.4.1. vykdyti politinių partijų veiklos stebėseną;
 - 4.4.2. vykdyti Vyriausybės veiklos stebėseną;
 - 4.4.3. vykdyti atskirų politikų veiklos stebėseną;
 - 4.4.4. vykdyti biudžetų skirstymo veiklos stebėseną; 4.4.5. vykdyti priemonių planų parengimo stebėseną;
 - 4.4.6. formuoti atskirų politinių sričių politiką:
 - 4.4.4.1. formuoti, formuluoti kūrybinių industrijų politiką ir biudžetavimą, vykdyti jų įgyvendinimo priežiūrą;
 - 4.4.4.2. formuoti, formuluoti sveikatos politiką ir biudžetavimą, vykdyti jų įgyvendinimo priežiūrą;
 - 4.4.4.3. kitos.
- 4.5. Filantropinės veiklos skatinimas.
- 4.6. Verslo, mokslo, meno sričių atstovų integravimas į globalizacijos procesus, skatinant tarptautinius projektus ir jų sąveiką.
- 4.7. Leidybos, kūrybos ir skaitomumo skatinimas. Naujų produktų kūrimas:
 - 4.7.1. kurti, leisti pilietinio švietimo vaikams, jaunimui, verslo ir mokslo, meno ir kultūros leidinius, užtikrinti jų sklaidą, kurti gerąsias nacionalinio tapatumo tradicijas.
- 4.8. Mokslo, meno, verslo ir valstybinės politikos pasiekimų viešinimas:
 - 4.8.1. skatinti vaikų, jaunimo, verslo ir kitų bendruomenių atstovus dalyvauti kultūrinėje veikloje;
 - 4.8.2. vystyti kritinį visuomenės mąstymą, skatinti Lietuvos ir pasaulio mokslo ir kultūros pasiekimų pažinimą;
 - 4.8.3. tarpininkauti kuriant bendrus projektus tarp mokslininkų, verslininkų, kūrėjų, kultūros veikėjų ir kitų visuomenės ir valstybės segmentų.
- 4.9. Naujų programų ir projektų kūrimas, pagalba ir konsultavimas juos rengiant.

Institutas, įgyvendindamas savo tikslus, vykdo šią veiklą:

1. įvairių tyrimų atlikimas; socialiniai, humanitariniai, technologiniai moksliniai tyrimai ir taikomoji veikla;
2. leidyba; mokslinių straipsnių leidyba bei įvairi kita leidyba (knygų, laikraščių, žurnalų, periodinių leidinių ir kt.);
3. rinkos tyrimai ir viešosios nuomonės apklausa;
4. kvalifikacijos tobulinimo veikla;
5. įvairus papildomas mokymas;
6. konsultacijos;
7. mokymas;
8. tarpininkavimo paslaugos;
9. renginių organizavimas;
10. rinkodara;

11. reklama;
12. meninė ir literatūrinė kūryba ir interpretavimas;
13. pramoginė veikla;
14. kelionių agentūrų veikla;
15. turizmo paslaugos;
16. didmeninė ir mažmeninė prekyba;
17. nekilnojamojo turto pirkimas/pardavimas.

2013 m. Instituto veiklos rezultatai

Atlikti tyrimai ir studijos

Tyrimas „Aklųjų ir silpnaregių pilnaverčio dalyvavimo kūrybiniame ir kultūriniame gyvenime kliūtys ir galimybės“

Pagrindinis tyrimo tikslas – nubrėžti gaires tolimesnių socialinių projektų inicijavimui ir prisidėti prie aklųjų ir silpnaregių gerovės didinimo. Tyrimas skirtas išanalizuoti Lietuvos aplinką, įvardinti problemas, trukdančias akliesiems pilnavertiškai įsitraukti į šalies kūrybinį ir kultūrinį gyvenimą, identifikuoti jų požiūrį į meno ir kultūros renginius bei nustatyti bendrąjį naujų kūrybinių ir kultūrinių produktų / paslaugų sukūrimo poreikį. Tyrimo rezultatai identifikavo regėjimo negalią turinčių asmenų kultūrinio ir kūrybinio gyvenimo tobulintinas sritis ir kryptis, leido išskirti esmines problemas, mažinančias aklųjų ir silpnaregių įsitraukimo į kultūrinę ir kūrybinę veiklą, atskleidė naujus paslaugų kūrybinių ir kultūrinių produktų (priemonių) sukūrimo poreikius

Administracinės naštos ūkio subjektams, tvarkantiems paveldo objektus, nustatymas

Ateities visuomenės institutas pagal Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos užsakymą parengė kontrolinį klausimyną, naudojamą ūkio subjektų apklausai ir priežiūrai, taip pat apklausų anketas, nustatančias administracinę naštą ūkio subjektams. Buvo atliekamos ūkio subjektų apklausos, apibendrinami rezultatai bei rengiamos administracinės naštos nustatymo ataskaitos. Šios paslaugos rezultatas – įvertinta administracinė našta ūkio subjektams ir jos pokyčiai, kurią sukėlė konkretūs teisės aktai ir juos keitusiuose teisės aktų projektuose įtvirtinti informaciniai įpareigojimai ūkio subjektams, atlikta ūkio subjektų apklausa pagal metodikos reikalavimus, Kultūros paveldo departamentui pateiktos apklausos anketos, administracinės naštos ūkio subjektams apskaičiavimo ataskaitos.

Galimybių studijos skirtos Skandinavijos, Vakarų Europos ir NVS šalių eksporto rinkoms tirti

Kiekviena galimybių studija, kurios metu buvo nagrinėjama Skandinavijos / Vakarų Europos / NVS šalių eksporto rinka, buvo įgyvendinama trimis etapais:

Pirmame etape buvo išanalizuota atskirų šalių ekonomika bei ūkio struktūra remiantis makroekonominiais aspektais. Pagal gautus duomenis buvo išgrynintos perspektyviausios šalys makroekonominiu požiūriu.

Antrame etape, siekiant išanalizuoti esamą situaciją bei identifikuoti gerąją praktiką vykdant eksportą į nagrinėjamas šalis, buvo atlikta sociologinė apklausa.

Trečiame etape remiantis ekonominės analizės bei socialinės dalies rezultatais buvo suformuotos rekomendacijos bei parengti sėkmingo spaudos pramonės eksporto strateginiai žingsniai, kuriais vadovaujantis būtų sukuriama sąlyga ilgalaikiam veiklos įtvirtinimui eksportuojant į Skandinaviją, Vakarų Europą bei NVS (nepriklausomos valstybių sandraugos) šalis.

Tyrimas atliktas Lietuvos spaustuvininkų asociacijos užsakymu.

Parengti projektai ir paraiškos

Projektas „Kūrybos produktų ir paslaugų kūrimas, remiantis darnios plėtros principais“

Pagrindinis projekto tikslas – supažindinti kultūrinių ir meno renginių organizavimo srityje dirbančius asmenis su darnios ir tvarios plėtros principais paremtu renginių organizavimu bei praktiškai parodyti, kaip, išnaudojant inovatyvius metodus, didinti kultūrinių ir meno renginių prieinamumą visuomenei. Siekiant įgyvendinti projektą, buvo parengta paraiška ir pateikta Kultūros rėmimo fondui.

Projektas „Platono „Puotos“ sceninis skaitymas“

Projekto tikslas – sukurti filosofinės dramos studiją, kuri taptų tinkama kūrybinių paieškų ir tarpsritinių diskusijų inkubatoriumi, dramos filosofijos bei dramaturgijos tyrimų laboratorija, kuri ilgainiui virstų savarankiška teatine platforma. Taip pat siekiama supažindinti visuomenę su pasaulinės ir nacionalinės filosofijos bei dramaturgijos aukso fondo tekstais, sukurti tinkamą terpę filosofinės dramos tradicijos vystymuisi, atgaivinti Lietuvoje gyvą susidomėjimą dramaturgija, filosofinių dramų skaitymą ir jų kūrimą. Siekiant įgyvendinti projektą, buvo parengta paraiška ir pateikta Kultūros tarybai.

Projektas „Manobalsas.lt“

Manobalsas.lt projekto tikslas – pilietinės visuomenės raštingumo ugdymas bei atsakingo balsavimo tradicijos kūrimas. Juo siekiama supažindinti rinkėjus su kandidatų požiūriu į svarbiausius šaliai klausimus, palyginti jų ir savo nuomonės atitinkamais klausimais bei remiantis konkrečiais, aiškiai pateikta informacija padėti nuspręsti, kuriai partijai bei politikams atiduoti savo balsus rinkimų metu. Projektas išsprendžia tris pagrindines problemas, su kuriomis susiduriama rinkimų metu: informacijos prieš rinkimus pertekliaus, mažo rinkėjų aktyvumo bei kandidatų reitingavimo nebuvimo.

Projektas „Tarptautinis bendradarbiavimas siekiant sukurti tvarią ateitį“

Projekto tikslas – nubrėžti darnios plėtros gaires įvairaus pobūdžio renginių (mokymų, konferencijų, seminarų ir kt.) organizavimui. Taip pat stiprinti nevyriausybinę organizacijų institucinius gebėjimus, organizuoti pilotinius mokymus. Tarptautinio projekto metu dalinamasi Šiaurės šalių gerąja praktika, kuri pritaikoma Baltijos jūros regione. Paraiška buvo parengta ir pateikta Šiaurės ministrų tarybai siekiant gauti finansavimą projekto įgyvendinimui

pagal programą „Nevyriausybinų Šiaurės ir Baltijos jūros regiono šalių organizacijų bendradarbiavimas“.

Projektas „Žmogaus teisių apsaugos sistemos stiprinimas ir vystymas“

Projekto tikslas – kartu su partneriais iš Azerbaidžano „Caucasus Media Investigation Centre (CMIC)“ nustatyti žmogaus teisių padėtį Azerbaidžane, nustatyti žmogaus teisių apsaugos Azerbaidžane dydį ir mastą, palyginti šiuos rodiklius su kitų Europos valstybių rodikliais, pasidalinti gerąja praktika tarp šalių, organizuoti mokymus apie pagrindines žmogaus teises ir laisves Azerbaidžane. Paraiška rengta ir pateikta Valstybės paramos nevyriausybinėms organizacijoms tarybai siekiant gauti finansavimą pagal programą „Piliетinių organizacijų Europoje ir JAV bendradarbiavimas įgyvendinant piliетines iniciatyvas“.

Projektas „Darnios ir pilietiška aktyvios visuomenės kūrimas, sukuriant žemėlapi visų nevyriausybinų organizacijų iš visų Baltijos regiono šalių, Baltarusijos ir Šiaurės rytų Rusijos“

Šis projektas skirtas skatinti ir stiprinti NVO, kurios aktyviai užsiima tvarios plėtros ir pilietinės visuomenės vystymu, gebėjimus, atliekant Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje ir Šiaurės vakarų Rusijoje veikiančių NVO organizacijų lyginamąjį tyrimą. Moksliniais tyrimais taip pat būtų siekiama išanalizuoti problemas, jų tendencijas ir priežastis, kodėl Rusijoje, Baltarusijoje ir Baltijos šalyse NVO pozicijos iki šiol silpnos. Šio projekto tikslas yra ne tik padidinti tokių NVO gebėjimus vykdyti veiklą tvarios ir pilietiškos visuomenės srityje, bet ir sukurti tyrime dalyvaujančių šalių bendradarbiaujančių NVO duomenų bazę. Paraiška rengta ir pateikta Šiaurės ministrų tarybai siekiant gauti finansavimą pagal programą „Paramos programa nevyriausybinėms Baltijos jūros regiono šalių organizacijoms“.

Projektas „Tvarumo ir kultūros vystymas, pasitelkiant knygas: tarptautinių bendradarbiavimo tinklų sukūrimas Šiaurės šalių regione“

Projekto tikslas – skatinti knygų ir leidybos pramonės vystymąsi, organizuojant intelektinių knygų festivalį Lietuvoje. Projektu siekiama skatinti knygų leidybą akliesiems ir tvarų vystymąsi, kas turėtų skatinti tinklo sukūrimą bei ilgalaikę partnerystę tarp Rusijos ir kitų Šiaurės Europos šalių. Ateities visuomenės institutas teikė paraišką tarptautinei NDPC (šiaurės regiono šalių bendradarbiavimo) programai.

Projektas „Bridge it!“

Ateities visuomenės institutas prisdėjo prie tarptautinio projekto „Bridge it!“ įgyvendinimo. Projektas „Bridge it!“ – dvejus metus įgyvendinama tarptautinė iniciatyva, kurios pagrindinis siekis – sukurti sąlygas jauniems žmonėms įgyvendinti savo idėjas per aktyvų įsitraukimą į visuomeninę veiklą. Ateities visuomenės institutas buvo atsakingas už projekto koordinavimą ir įgyvendinimą Lietuvoje, dalyvių suradimą. Pirmasis projekto etapas - įvadinis seminaras „Power of ImagiNation“ – vyko Latvijoje. Jo metu dalyviai turėjo galimybę sužinoti apie kaimynines šalis, tobulinti savo asmenines ir socialines kompetencijas, kurti projektą

konkrečiam regionui, diskutuoti apie nacionalinę kultūrą, manipuliaciją žmonėmis naudojant tautybės įvaizdžius, priemones, kurių pagalba būtų galima sumažinti tautinę diskriminaciją.

Su projektu „ZEN. Kultūros paveldui nederančių poveikio renginių tinklas“ susijusios paslaugos

Buvo atliekama „ZEN. Kultūros paveldui nederančių poveikio renginių tinklas“ Vilniaus mieste organizuojamus renginius reglamentuojančių teisės aktų analizė, renginių klasifikacijų apžvalga ir, remiantis Vilniaus miesto didžiųjų renginių organizatorių apklausos sociologinio tyrimo duomenimis, suformuojami tinklai ir priemonės tvariojo vystymosi principų įgyvendinimui politikos rėmuose. Šios paslaugos buvo atliekamos Vilniaus miesto savivaldybės administracijos užsakymu.

Projektas „Cross innovation internationalisation“

Šis projektas skirtas skatinti inovacijas, atsirandančias bendradarbiaujant skirtingiems sektoriams ir peržengiant organizacines, technologines ir geografines ribas. Tai tarptautinė iniciatyva, siekianti identifikuoti, kaip įgūdžiai ir žinios, sukonzentruotos kūrybiniuose versluose gali būti perduoti augančiam tradiciniam sektoriui, paskatinant alternatyvų požiūrį į verslą ir kūrybiškumą. Iš viso projekte dalyvavo vienuolika partnerių – miestų (tarp jų ir Vilnius). Pagrindinis projekto tikslas – skatinti bendradarbiavimą ir tarpsektorines inovacijas tarp įmonių, įsikūrusių skirtinguose Europos miestuose ir dirbančių kūrybiniame arba augančiame (sparčiai besivystančiame) sektoriuose. Iš kiekvieno miesto buvo atrinkta 10 įmonių / organizacijų, kurios gali būti pristatomos kaip gerosios praktikos pavyzdžiai kitoms šalims; kaip įmonės, galinčios kurti pažangiausius produktus. Projektas skirtas įmonių tarptautiškumui ir žinomumui užsienyje didinti ir ryšių, bendradarbiavimo užmezgimui su užsienio organizacijomis.

Organizuoti renginiai ir mokymai

Vieša diskusija „Leidybos politika Lietuvoje“

Vilniaus knygų festivalio metu organizuota vieša diskusija „Leidybos politika Lietuvoje“. Renginio metu politikai, valstybinių institucijų, akademinės bendruomenės atstovai, leidėjai, rašytojai diskutavo apie leidybos politiką, jos formavimą ir ateities perspektyvas. Diskusijos dalyvių buvo sutartinai pabrėžta įstatyminės bazės, reglamentuojančios leidybos sektorių, nebuvimas ir išreikštas aiškus poreikis leidybos politikos formavimui. Taip pat buvo aptarta knygų leidybos finansavimo, skaitymo skatinimo, bibliotekų aprūpinimo knygomis reglamentavimo, užsienio literatūros vertimo kokybės klausimai, o atskiroje diskusijos dalyje aptartos elektroninės leidybos ateitis ir šiuo metu kylančios problemos.

Užsienio rinkų plėtros renginių organizavimas

Renginių ciklą sudarė trys galimybių studijų pristatymai:

1. Vakarų Europos šalių rinkai tirti skirtos galimybių studijos pristatymas;
2. Skandinavijos šalių rinkai tirti skirtos galimybių studijos pristatymas;

3. NVS (nepriklausomos valstybių sandraugos) šalių rinkai tirti skirtos galimybių studijos pristatymas.

Renginių metu buvo supažindinta su konkrečiomis tikslinėmis užsienio rinkomis, į kurias numatyta plėtra, įėjimo į konkrečios šalies rinką barjerams, nacionalinėmis tradicijomis, verslo partnerių suradimo šaltiniais, nerašytomis taisyklėmis, pagrindiniais sprendimų priėmėjais ir veiklos pradžia būtinais teisės aktais. Kiekvieno iš šių pristatymų metu buvo supažindinama su atitinkamos šalies kultūriniais bei socialiniais ypatumais, įtakojančiais verslo aplinką. Taip pat pateikiamos sėkmingo spaudos pramonės eksporto rekomendacijos, rengiamos diskusijos.

Renginys „Euriukų gimtadienis“

Organizuotas 9-asis vaikų, gimusių įstojimo į Europos Sąjungos dieną – 2004 m. gegužės 1 d., gimtadienis (kiekvienais metais, nuo pat „euriukų“ gimimo, šis renginys yra organizuojamas kultūros ministro Šarūno Biručio iniciatyva). Organizuojant 9-ąjį „euriukų“ gimtadienį svečiams buvo surengta popietė „Švenčiu lietuviškai“. Šventės tikslas – supažindinti vaikus su savo gimtojo krašto papročiais, akcentuojant gimimo ir vardo dienos (seniau vardynos buvo šventos labiau nei gimtadieniai) papročius bei apeigas, praturtinti šventę vaikų ir jaunimo folkloro kolektyvo atliekama tradicine muzika, skambiomis įvairių etnografinių regionų dainomis, palinksminti vaikus ir jų tėvelius, įtraukiant juos į žaidimų, ratelių ir populiariausių tradicinių šokių programą.

Mokymai „Teksto redagavimo aktualijos: gramatikos ir stiliaus taisyčių (ne)atitikty“

Organizuotas seminaras, skirtas kalbos tvarkytojams, redaktoriams, stilistams bei asmenims besidomintiems praktiniu lietuvių kalbos vartojimu. Seminare nagrinėti aktualūs teksto redagavimo atvejai, svarstomos gramatikos ir stiliaus taisyčių atitikčių bei neatitikčių problemos, diskutuojama dėl galimų praktinių redagavimo problemų sprendimo būdų, atsakoma į seminaro dalyvių klausimus. Seminaro lektorė – doc. dr. L. Murinienė, kalbos ekspertė, stilistė, redaktorė, turinti daugiau kaip 20 metų darbo su tekstais patirtį.

II. Instituto gautos lėšos ir jų šaltiniai per finansinius metus ir šių lėšų panaudojimas pagal išlaidų rūšis

Ateities visuomenės institutas 2013 m. nėra gavęs paramos lėšų ar kitų įnašų.

III. Instituto darbuotojų skaičius finansinių metų pradžioje ir pabaigoje

Darbuotojų skaičius finansinių metų pradžioje buvo – 3, o finansinių metų pabaigoje darbuotojų skaičius buvo – 4.